

دوشنبه ۱۳ مرداد ۱۴۰۴ • صفحه ۲۰ • هزارتومان • سال چهارم • شماره ۸۵۰
www.hammihanonline.ir

نقشه راه توافق هسته‌ای جدید

گفت وگو با داریل کیمبال
مدیر اجرایی انجمن کنترل تسلیحات

پزشک و پرستار کم آمد

بررسی روند مهاجرت و تغییر شغل که موجب کمبود کادر درمان در بعضی بیمارستان ها شده است

کم آبی و کاهش کشت

گفت وگو با کارشناسان درباره مصاحبه تلویزیونی
غلامرضا نوری قزلبچه وزیر جهاد کشاورزی

از گام دوم وفاق تا شماتت دولت

بررسی روابط دولت مسعود پزشکیان با مجلس در سال اول

بررسی گزارش اخیر کیفیت اینترنت که نشان می دهد فیلترینگ ایران را در رده ۹۷ از ۱۰۰ قرار داده است

سه قدم تا بدترین اینترنت دنیا

محسن محمودی مترجم و پژوهشگر علوم سیاسی

استفاده گسترده از فیلتر شکن ها که ۸۶ درصد از کاربران اینترنت ایران از آن ها استفاده می کنند هزینه های اضافی به خانوارها تحمیل می کند. نظرسنجی مشترک انجمن تجارت الکترونیک و مرکز افکارسنجی ایسپا در خردادماه ۱۴۰۴ نشان می دهد که ۹۳/۸ درصد از جوانان زیر ۳۰ سال از فیلتر شکن استفاده می کنند. این هزینه ها می توانند به بخش های دیگر اقتصاد، مانند آموزش یا سرمایه گذاری، تخصیص یابند، اما در حال حاضر صرف دورزدن محدودیت های غیرضروری می شوند.

مسعود شاه حسینی گزارشگر گروه فرهنگ

از یک طرف وزارت ارتباطات از افزایش پهنای باند و توسعه زیرساخت سخن می گوید، در همان حال، نهادهای امنیتی و قضایی با فهرست بلندبالا و بی پایان سایت ها و دامنه هایی که باید فیلتر شوند یا دسترسی شان داخلی شود، آن صدا را خاموش می کنند. مجلس با طرح هایی خلق الساعه از تعلل دولت و اجرا نکردن مصوبات اش گله می کند و شورای عالی فضای مجازی، در جایگاه مغز متفکر و همه کارم بودن به نام مصلحت، امنیت، حمایت، تسهیل گری و... ایده هایی مطرح می کند که نشانی از توسعه ندارد. این همان وضعیت آناشای اینترنت است.

المیرا حسینی گزارشگر حوزه فناوری

به نظر می رسد مسئله فیلترینگ تبدیل به بهانه ای برای لجبازی های سیاسی شده است. از این سو، طرفداران اینترنت آزاد کرور داده و تحلیل منطقی آماده می کنند و هر از گاهی آن را انتشار می دهند تا برای هزارمین بار ثابت کنند راه غلط فیلترینگ به آبادی نمی رسد. از آن سو، عده ای بدون آن که حتی یک خط دلیل منطقی و روشن ارائه دهند، بر ضرورت فیلترینگ و سیاست های ناکارآمد گذشته اصرار می ورزند. استارلینک شاید نماد باشد؛ نمادی از اینکه دوره لجبازی های سیاسی بی پایان گذشته است.

قادر باستانی تبریزی مدرس ارتباطات و کارشناس حوزه رسانه

اینترنت ایران تنها از کوبا، ترکمنستان، آنگولا، سودان و کنگو بهتر است؛ کشورهای گرفتار جنگ داخلی، فقر گسترده و حکمرانی های فروریخته. این همان جایی است که نهضت نرم افزاری که قرار بود سنگ بنای اقتصاد دانش بنیان باشد، بدان ختم شده است. سند چشم انداز ما با شبکه ای نفس پریده و قطع و وصلی، بیشتر به رؤیایی به محاق رفته شبیه است. طبق همین گزارش، ۸۶ درصد کاربران اینترنت در ایران از فیلتر شکن استفاده می کنند. نکته تکان دهنده تر آنکه تا پیش از ۱۴۰۱، ۶۲ درصد مردم اساساً نیازی به استفاده از ابزارهای دور زدن فیلتر نداشتند.

نگاه هم میهن

شورای دفاع و نوسازی سیاسی

احمد زیدآبادی
نویسنده و مشاور هم میهن

با اعلام رسمی شورای عالی امنیت ملی، شکل گیری نهاد تازه ای به نام «شورای دفاع» در ایران تأیید شد. برخی ناظران، تشکیل «شورای دفاع» را به آماده شدن جمهوری اسلامی برای ازسرگیری احتمالی دوباره جنگ با اسرائیل مربوط می دانند. هرچند که بحث آمادگی در برابر وقوع جنگ، قاعدتاً باید یکی از دلایل اصلی شکل گیری نهاد تازه باشد، اما فراتر از آن، «پراکندگی» بی رویه و نامناسب اقتدار سیاسی حاکم خود می تواند دلیل دیگری برای تشکیل «شورای دفاع» در این شرایط بحرانی باشد. مخالفان نظام جمهوری اسلامی، آن را به تمرکز کامل قدرت در یک هرم سلسله مراتبی متهم می کنند و مشکلات موجود در حوزه های مختلف را به این خصیصه نسبت می دهند. حال آنکه به نظر می رسد بسیاری از مشکلات جاری نه لزوماً ناشی از تمرکز قدرت بلکه مربوط به پراکندگی بیش از اندازه آن است. در قانون اساسی جمهوری اسلامی، نهادهای متکثر و موازی بسیاری تعریف شده که دایره اقتدار و اختیار و مسئولیت آنها برای کارشناسان حوزه حقوق اساسی نامشخص است. در کنار آن، با گذشت زمان نهادهای تبعی متعددی اعم از دولتی و شبه دولتی و غیردولتی هم تأسیس شده اند که اغلب با قوای سه گانه، تداخل وظیفه پیدا کرده اند و هر کدام هم نه بر مبنای نظامات قانونی تعریف شده بلکه بنا به تشخیص سازمانی یا اعتقادی خود دست به عمل می زنند. در واقع وضعیتی بر نحوه اداره مملکت حاکم شده است که بسیاری نام «ملوک الطوائفی» بر آن نهاده اند، موضوعی که به نوبه خود تصمیم گیری های کلان و استراتژیک را بی نهایت مشکل کرده و در صورت تصمیم گیری های نادر نیز، عملی شدن آنها را به مرز غیرممکن رسانده است. ظاهراً برای غلبه بر این مشکل، شوراهای عالی بسیاری در حوزه های مختلف شکل گرفته که نه فقط کارآمدی لازم را نداشته بلکه کلاف سردرگم دیوانسالاری و پراکندگی قدرت و تداخل وظایف را کورتر کرده اند. تغییر در شورای عالی امنیت ملی و شکل گیری «شورای دفاع» به طور بالقوه می تواند گامی در جهت غلبه بر معضل پراکندگی اقتدار و تداخل وظایف باشد اما به شرطی که خود به اوقات شوراهای عالی دیگر دچار نشود. **ع**

دوست گیرد دست دوست؟

مشاعره و مذاکره رئیس جمهور ایران و نخست وزیر پاکستان درباره شرایط منطقه و حمله اسرائیل

سرمقاله

روایت سازی برای یک استعفا

استعفا آقای صدیقی چه معنایی دارد؟ معنای روایت شده آن را باید همین گفت که وی «به سبب تمایل برای تمرکز بر کارهای علمی و تدریسی و تبلیغی» درخواست معافیت از اقامه نماز جمعه کرده است. ولی کیست که چنین دلیلی را باور کند؟ روشن است که فشار افکار عمومی و به احتمال زیاد درخواست نزدیکان موجب شده که دنبال یافتن راهی و گریزی برای نیامدن او به نماز جمعه باشند. راه اول که صادقانه است، این بود که وی صریح روشن و بی توجه به آنچه که پیشتر نیز گفته بود، درباره پرونده فساد باغ ازگل توضیح دهد و از مردم عذرخواهی کند و برای حفظ شأن و جایگاه نماز جمعه که میراث انقلاب و جایگاه اشخاصی چون اولین امام جمعه تهران یعنی مرحوم طالقانی است، از این مقام استعفا دهد. اگر این کار را می کرد، چه بسا همین نمازگزاران نیز برخورد رحیمانه ای می داشتند و همین صداقت را نشانه مثبت تلقی می کردند. راه دوم در ادامه، رفتار انکار آمیز گذشته است که برای نیامدن به نماز جمعه که هر چند هفته یک بار رخ می دهد، توجیه و پوششی بیابند و استعفا را ناظر به آن معرفی کنند. جالب است که در متن استعفانامه، انجام کارهای تبلیغی را بهانه نیامدن به نماز جمعه دانسته اند. مثل این است که از مسئولیتی تبلیغی استعفا دهند برای انجام فعالیت تبلیغی، مگر امامت جمعه جز کار تبلیغی محسوب می شد؟ راه دوم در شرایطی انتخاب شده که همه می دانند ماجرا چیست و حقیقت بر همگان آشکار است. ولی همچنان ادعاهای دیگر که خلاف حقیقت است، به عنوان دلیل استعفا مطرح شده است. در واقع، با این کار خود بر ادامه راه مطابق شیوه گذشته تأکید شده و همین اصرار است که بی اعتمادی را به حداکثر می رساند و جالب اینکه این شیوه هیچ اثر مثبتی هم در افکار عمومی ندارد و معلوم نیست که برای چه این شیوه را انتخاب می کنند. خودش که می داند مسئله چیست؛ خدا و مردم و همه می دانند؛ پس بیان دلایل غیر واقعی برای چیست؟ این استعفا پیام مهم دیگری هم داشت. اینکه خواست بگوید که ما تغییرات و استعفا را به نحو و در زمانی انجام می دهیم که مردم آن تغییر را نه بنا به احترام به اراده جمعی ملت، بلکه حسب اراده خود فرد مستعفی تعبیر کنند. البته، احتمال دیگری هم هست که شاید رعایت حال او شده و دستور داده اند که استعفا دهد؛ در غیر این صورت عزل می شد. گرچه این احتمال کم نیست؛ ولی اگر چنین باشد، باید گفت این نحوه استعفا دادن بدترین وضعیت ممکن است و تا زمانی که مجبور نشده و با توجیهی بی ربط با واقعیت پیدا نکرده؛ استعفاده اند. **ع**